

HÖGSKOLAN
DALARNA

Regler för utvärdering och uppföljning av utbildningar vid Högskolan Dalarna

Beslut: UFN 2013-04-17
Reviderad 2016-12-13

Dnr: DUC 2013/684/10
Gäller fr o m: 2013-04-17
Ansvarig för uppdatering: UFN

Inledning

Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) ansvarar för utvärdering av utbildningarnas kvalitet vid Högskolan Dalarna. Arbetet är till stor del delegerat till områdesnämnderna (ON).

Utvärderingarna sker genom områdesnämndernas försorg och med stöd av externa sakkunniga. I detta dokument sammanfattas rutinerna för uppföljande utvärdering. En mer detaljerad beskrivning av processen, samt stöddokument finns i *Handbok för utvärderingar*.

1. Utvärdering av utbildningar

Varje utbildning ska utvärderas minst en gång per 6-årscykel. Områdesnämnderna upprättar en långtidsplan för denna rutinmässiga utvärdering av de ämnen, huvudområden och yrkesprogram som ligger inom deras respektive ansvarsområden. Närmare planering av förestående utvärderingar görs i UFN:s verksamhetsplan för följande år.

För att akademierna ska kunna förbereda sig och tillsätta resurser för utvärderingarna ansvarar områdesnämnderna för att meddela berörda företrädare för utbildningen och akademichefer om vilka utvärderingar som är förestående inför att akademiernas verksamhetsplaner ska skrivas. Områdesnämnderna har dock möjlighet att på förekommen anledning genomföra utvärdering med kortare varsel.

Inför utvärdering ska företrädare för områdesnämnden informera berörd utbildning om syftet med utvärderingen och vad den innefattar, samt även inhämta deras eventuella önskemål om ytterligare aspekter som bör granskas.

1.1 Utvärderingarnas fokus och omfattning

Utvärderingar av *huvudområden* och *program mot yrkesexamina* är centrala, och områdesnämnderna genomför dem med stöd av externa sakkunniga. Utvärderingarna gäller huruvida Högskolans examina uppnår examensordningens mål och berör såväl utbildningens förutsättningar, processer som resultat.

Utvärderingar av *ämnen* som inte har examenstillstånd följer i stort sett samma form som utvärderingar av huvudområden, men är mindre omfattande och innefattar i regel inte externa sakkunniga. Formerna och omfattningen av utvärderingen bestäms av områdesnämnden. Kurser som ej ingår i huvudområde för examen kan också utvärderas inom ramen för utbildningsprogram eller vara föremål för speciella utvärderingar.

Områdesnämnden gör vid sidan av ämnesutvärderingar även *tematiska granskningar* som kan innefatta flera utbildningar och som även kan beröra flera områdesnämnders verksamhetsfält. UFN och områdesnämnderna kan ta initiativ till tematiska undersökningar. För att aktiviteterna ska kunna samordnas ska UFN upprätta granskningsplan även över sådana tematiska granskningar.

1.2 Underlag för utvärderingar

För att kunna utvärdera om examensmålen uppnås måste det beaktas hur programmål och kursmål leder fram till dessa, hur kursmålen examineras samt om det sker en successiv fördjupning. Detta sker främst genom:

- *Matrix* som visar relationen mellan kursinnehåll och examensmål (Handbok för utvärderingar Bilaga 1). I de fall ifyllda matrisdokument saknas kan områdesnämnden begära in sådana från programansvariga respektive huvudområdesföreträdare i samband med utvärderingen.
  - *Utbildnings-* och *kursplaner*.
  - *Andra dokument* som t ex beskriver bedömningskriterier.
- Områdesnämnden avgör vilka dokument som ska ingå i underlaget.

Förutsättningar och processer granskas utifrån en *självvärdering*. Huvudområdes-, ämnesföreträdare och/eller programansvarig för yrkesexamen ansvarar för att dokumentet upprättas. UFN ansvarar för att en mall för självvärdering finns tillgänglig (Handbok för utvärderingar Bilaga 2), men områdesnämnden kan välja att anpassa mallen till respektive utvärdering genom att lägga till och ta bort punkter. Under författandet av självvärderingen ska stöd ges från områdesnämnden. När en första version har färdigställts genomför områdesnämnden en dialog med företrädare för utbildningen i avsikt att förtydliga självvärderingen och skapa en bättre grund för analysen i utvärderingsrapporten.

Utbildningarnas resultat följs även upp genom granskning av *examensarbeten*. Granskningen av examensarbeten görs för att avgöra om dessa håller vetenskaplig standard samt att de bidrar till att uppfylla examensordningens lärandemål.

1.3 Externa sakkunniga

Vid utvärderingar av huvudområden och program mot yrkesexamina ska områdesnämnden ta stöd av två externa sakkunniga.

- De sakkunniga ha minst doktorsexamen inom ämnet eller motsvarande område.
- Områdesnämnden utser två externa ämnessakkunniga på förslag från ämnesföreträdare, huvudområdesföreträdare eller programansvarig för yrkesexamen.
- De sakkunniga granskar de skriftliga underlagen som innan dess ska ha beretts av områdesnämnden i samråd med författarna.
- Det externa inslaget kan även omfatta platsbesök, eventuellt via Connect, om inte områdesnämnden beslutar annorlunda.
- Sakkunniga skriver individuella yttranden på en särskild blankett (Handbok för utvärderingar Bilaga 3), och dessa yttranden utgör underlag för områdesnämndens Utvärderingsrapport.

1.4 Granskning av examensarbeten

I områdesnämndernas uppföljning av huvudområden och yrkesprogram ingår granskning av examensarbeten. Dessa granskningar kan utgöra en del av de rutinmässiga utvärderingarna eller utföras separat. Avsikten är inte att göra en överprövning av betygssättningen, utan istället att bidra till utvecklingen av huvudområdenas arbete med olika delar av examensarbetets kvalitet, samt indirekt om handledning och examination sker på ett tillfredsställande sätt.

- Normalt väljs fem examensarbeten ut per granskning. Områdesnämnden beslutar över hur arbeten för granskning väljs ut. Före granskningen avidentifieras dessa.
- Områdesnämnden gör bedömningen och lämnar slutgiltigt utlåtande. I görligaste mån ska detta ske med stöd av externa ämneskompetenta sakkunniga som läser samtliga examensarbeten.
  - Läsare gör en individuell bedömning. Det finns ett särskilt bedömningsprotokoll (Handbok för utvärderingar Bilaga 5) som utarbetats för detta ändamål.
- Ledamöter som varit handledare eller examinators för de utvalda uppsatserna ska inte medverka i granskningen av examensarbeten.

- I de fall områdesnämndens ledamöter inte kan tillgodogöra sig innehållet i examensarbeten, t.ex. beroende på att de är skrivna på ett språk de inte behärskar, beslutar områdesnämnden om hur den ska skaffa sig underlag att värdera de externa granskarnas utlåtanden.

1.5 Dokumentation, rapportering och uppföljning av utvärdering

Områdesnämnden dokumenterar utvärderingen i en *utvärderingsrapport* som sammanfattar utvärderingen och de analyser som nämnden gör utifrån underlag och i förekommande fall externa sakkunnigttranden. Rapporten ligger till grund för nämndens utlåtande. Rapporten ska kommuniceras med lärolaget innan den fastställs och innan områdesnämnden fattar beslut om utlåtande. Även avdelningschef eller annan representant för akademien bör inbjudas till detta tillfälle.

Områdesnämndens *utlåtande* skrivs på en särskild blankett där slutsatserna av det som berörts i utvärderingsrapporten skrivs i punktform under rubrikerna Styrkor, Utvecklingspotential och Krav på åtgärder (Handbok för utvärderingar Bilaga 4).

Utlåtandet delges UFN, ämnes/huvudområdesföreträdare och programansvariga, samt akademichef, vilka därefter alltid ska upprätta en *utvecklingsplan* där samtliga punkter i nämndens utlåtande kommenteras. I samband med att utlåtandet kommuniceras bestäms när eventuella brister ska vara åtgärdade. Utvecklingsplanen tjänar som underlag för områdesnämndens fortsatta uppföljning och dialog med huvudområdet eller programledningen, och som underlag för akademiernas verksamhetsplaner. I utvecklingsplanen ska anges vilka åtgärder som kommer att tas upp i avdelningens verksamhetsplan.

Högskolan anser det viktigt att kvalitetsarbetet är synligt. Dokumentationen av utvärderingen i form av områdesnämndens *utvärderingsrapport*, områdesnämndens *utlåtande* samt utbildningens *utvecklingsplan*, kommer därför efter genomförd utvärdering publiceras på Högskolans webb.

Åtgärder efter en utvärdering följs upp av områdesnämnden inom den tid som nämnden finner lämplig. Akademichef ansvarar för att områdesnämnden delges en kort *skriftlig redogörelse* för respektive punkt i utvecklingsplanen.

2. Återkallande av examenstillstånd

Om det vid utvärderingen eller uppföljningen fastställs att allvarliga kvalitetsbrister kvarstår involveras akademichef och dekaner i diskussion om fortsatta åtgärder. Om områdesnämnden eller dekaner anser att det kan finnas skäl att återkalla examenstillstånd måste frågan utredas vidare av examenstillståndsutskottet (XU) och därvid låta företrädare för utbildningen samt akademichef komma med synpunkter. Beslut om återkallat examenstillstånd fattas av UFN.